

see, hvad der foregaaer ved Forhandlingen, navnlig ved Forhørens Optagelse, saa er det for os en Garanti, at der sidder 3. eller 5 Mænd, istedetfor at der kun sidder een, thi Een kan meget lettere forfalde til Vilkaarlighed end Flere. Naar derimod Dørene blive lukkede op, saaledes at Alle kunne træde ind i Retsalen og iagttage, hvad der skeer, benytte Pressen og offentlige Forsamlinger til at paase, hvad der skeer, saa have vi deri en Garanti, og saa vil Befolkningen, naar den seer Retspleien røgtet med Nidkjærhed og Dygtighed, faae Tillid til Dommerne, hvad enten der sidder een eller tre. Jeg har nu den Tro, at den enkelte Dommer netop i Følelsen af sin Ansvar i Reglen vil føle Byrden ganske anderledes og Nødvendigheden af at anstrenge sine Kræfter paa en ganske anden Maade, end hvor Flere ere samlede, thi det er ganske naturligt, at der, hvor der er Flere samlede, kommer den Ene let til at stole paa de Andre. Med denne min Betragtning kan jeg være tilbøjelig til, skøndt jeg indrømmer, at det ikke er konsekvent at kalde disse Sager, som jeg har nævnt, Politifager, at gaae ind paa det ændrede Lovforslag, naar det kan lette Sagens endelige Vedtagelse; men skulde der her være Stemmning for at foretage Forandringer i det, saa vil der i denne Overgangstid ikke fra min Side være noget Væsentligt at erindre derimod, at det skeer. Jeg indrømmer ogsaa, at Lovforslaget under alle Omstændigheder har flere Inkonsekvenser, saaledes som ogsaa paapeget her i Salen, navnlig med Hensyn til Afdækkelse og deslige, som aabenbart maatte forandres, naar man vil henlægge de vigtigere Sager til Enkeltdommeren. Et maa jeg dog bemærke, og det er, at forsaavidt man har tvælet ved, at Inddivision kunde være nødvendig i den Slags Sager, saa søger § 4, som maaskee ogsaa kunde ændres, dog noget at raade Bod derpaa, idet Justitiarius, naar han antager, at der kræves omstændeligere Oplysninger, kan henvise Sagen til Behandling som kriminel. Der er et andet Hovedspørgsmaal, som er frembraget, nemlig Appellen. I saa Henseende kan jeg heller ikke paa nogen Maade være enig med den ærede sidste Taler. Hvis vi faae en virkelig betryggende Retspleie, saa

maa vi ogsaa kunne betro en enkelt Dommer en større Nidkjærhed, end man hidtil har været tilbøjelig til, men dette være nu, som det vil, saa troer jeg ingenlunde, at det vilde være helbødt, om man vilde lade Appel i de Smaasager, hvorom der er Tale i § 14, gaae lige til Højesteret. Jeg mener, at vi der maa lade den nuværende Appellsum staa uforandret; vi bør paa ingen Maade indbringe en Mængde ubethdelige Sager igjennem Appel til Højesteret, som ikke hidtil have været indbragne under den, thi det vilde netop være at gaae den modsatte Vej af den, man ellers er tilbøjelig til, og navnlig i det nye Strafferets-Udkast, som er fremkommet, idet Højesteret saameget som muligt, hvad Sagens Realitet angaaer, skal befries for Behandlingen, ikke blot af mindre, men ogsaa af større Sager, idet den bliver Kassationsret. Vil man have Appel i disse Sager, saa kan man gaae en anden Vej, nemlig benytte Kriminal- og Politiretten eller ogsaa, om man vil, Overretten, til at være Appellinstants i Sager, som ikke efter de nuværende Regler kunne appelleres til Højesteret. Jeg vilde ikke have mindste Betænkelighed ved, at en Sag, naar Enedommeren havde dømt, efter Bestemmelsen i § 14 kunde, naar Appel endelig skal anvendes i saa stor Udstrækning, indaafes for 5 Dommere i Kriminal- og Politiretten, thi derved vilde vindes en meget stor Fordeel. Det er med Føie gjort gjældende, at saaledes som Forholdene ere ordnede, vil Mundtlighed i Sandhed ikke kunne gennemføres, men at man i høi Grad maa tye til Skriftlighed, for at Sagen i sin Heelhed kunde foreligge for Højesteret; naar denne skulde dømmes som Appellinstants, og da det i Reglen vil være vanskeligt paa Sagens første Trin at sige, hvilken Straf der vil blive Spørgsmaal om at idømme, vil det være nødvendigt, selv ved ubethdeligere Sager, at lade Skriftlighed spille en stor Rolle. Dette vilde for en Deel kunne undgaaes, naar Højesteret ikke blev Appellinstants, men derimod Kriminal- og Politiretten som Kollegialret. Jeg troer ikke, at der er noget Spørgsmaal, der er vanskeligere at afgjøre, naar man vil indføre Mundtlighed for en juridisk Domstol, end at forsone Mundtlighed med en udstrakt Appel, at